

Managementsamenvatting invloed van jeugd op klimaatbeleid

Stichting Alexander heeft in 2022 onderzoek gedaan naar de invloed van jongeren op klimaatbeleid, in opdracht van Save the Children Nederland. Deze factsheet is gemaakt ter gelegenheid van de overhandiging van het rapport aan klimaatminister Rob Jetten. Stichting Alexander is specialist in jeugdparticipatie en participatief jeugdonderzoek en bestaat dit jaar 30 jaar.

Hoofdvragen onderzoek

1. Hoe ervaren jongeren die actief zijn in de klimaatbeweging hun invloed op beleid?
2. Welke knelpunten en succesfactoren komen zij tegen?
3. Waar kunnen zij hulp bij gebruiken?

14 actieve jongeren deelden hun ervaringen tijdens diepte-interviews (13 t/m 26 jaar, diverse regio's Nederland en met diverse ervaring qua inzet). Ze zijn betrokken bij zeer uiteenlopende initiatieven, variërend van actiegerichte groepen jongeren die zelfstandig acties uitvoeren tot jongeren die meedoen in door volwassenen geïnitieerde en gefaciliteerde structuren zoals formele adviesraden, waarin de agenda wordt bepaald door volwassenen en de daadwerkelijke invloed van jongeren op beleid beperkt is. En alles wat daartussen zit.

Er is een behoorlijke mate van verzadiging opgetreden: nieuwe interviews zouden niet veel nieuwe informatie meer opleveren.

Samen met jongeren

Na eerste analyse van de resultaten heeft een duiding sessie plaatsgevonden met een groep jongeren waarin de uitkomsten zijn besproken en aangevuld.

Observaties onderzoekers

Het valt op dat jongeren erg betrokken zijn bij het onderwerp. De drang om invloed uit te oefenen is opvallend groot, zelfs met tegenslagen gaan jongeren veelal door. Ze benoemen haatreacties, zich schuldig voelen, Jongeren spreken over klimaatcrisis in plaats van klimaatverandering. Jongeren lijken het gevoel te hebben dat verantwoordelijkheid voor het oplossen ervan in hun schoenen wordt geschoven door de oudere generatie. De jongeren zijn zelfkritisch op hun eigen handelen; uit de interviews blijkt erkenning voor eigen tekortkomingen (o.a. diversiteit, toegankelijkheid) en motivatie om hier iets aan te doen. Ook komen de jongeren zelf met tips & adviezen om de invloed van de jongeren nog beter te vertegenwoordigen.

Conclusies

Jongeren zijn actief in de klimaatbeweging omdat zij zich grote zorgen maken over klimaatverandering. Ze zijn gefrustreerd dat er in hun ogen te weinig wordt gedaan tegen klimaatverandering en ze voelen zich verantwoordelijk zich uit te spreken. Ze zien de dat er de laatste jaren meer ruimte is voor jongeren om mee te praten, maar vragen zich ook af of de overheid überhaupt bij machte is om de macht van het grote geld en de vervuilende industrieën aan te pakken. Actief zijn levert de jongeren contacten op met gelijkgestemden, het kan leuk en leerzaam zijn, en het is een manier om de stress vanwege klimaatverandering om te zetten naar iets actiefs.

Jongeren ervaren een generatiekloof: oudere generaties zijn minder geïnteresseerd, diskwalificeren jongeren omdat die 'de wereld niet begrijpen', of steunen jongeren wel, maar veranderen ondertussen niks. Tegelijkertijd waarderen jongeren actieve oudere leden van de klimaatbeweging in hoge mate (kennis, steun, connecties, organisatievermogen, etc).

4 thema's zijn uit het onderzoek naar voren gekomen:

- Inclusie en diversiteit
- Samenwerken
- Invloed op beleid
- Hulp en ondersteuning

Inclusie en diversiteit

Jongeren benoemen dat het veelal witte, theoretisch opgeleide jongeren uit de Randstad zijn die zij tegenkomen bij lobbyorganisaties en acties. Ze voelen dat als een gemis, omdat iedereen nodig is voor zo'n groot probleem als klimaatverandering. Maar ze kunnen niet alles zelf.

Tips van jongeren voor het betrekken van verschillende doelgroepen zijn:

- a. Zorg voor goede randvoorwaarden: vergoeding, begeleiding, laagdrempelige toegang en taal, organiseer ook in de regio, neem jongeren echt serieus
- b. Maak participatie leuker, flexibeler, concreter en minder zwaar
- c. Luister ook naar jongeren in de Caraïbische gebiedsdelen
- d. Zoek jongeren op in het onderwijs, vooral VMBO/MBO, geef daar goede informatie maar bied ook handelingsperspectief, maak ruimte in het curriculum
- e. Investeer in 'ouderenparticipatie', want daar moet ook veel gebeuren.

Samenwerken

Jongeren benoemen dat samenwerking hard nodig is, dat er veel wordt samengewerkt, dat intergenerationeel samenwerken enorm wordt gewaardeerd, en dat bijvoorbeeld kennis, netwerken en agenda's worden gedeeld. Beperkingen die worden genoemd, zijn onder meer het verloop onder jongeren, concurrentiestrijd en niet allemaal in voldoende mate gezien worden door de overheid.

Tips van jongeren voor het beter samenwerken:

- a. Werk samen om bepaalde doelgroepen te bereiken
- b. Maak een jongerenmanifest als onderlegger
- c. Heb korte persoonlijke lijntjes
- d. Maak een overzicht van verschillende initiatieven en acties zodat jongeren weten wat er is en ze elkaar kunnen opzoeken.

Invloed op beleid

Jongeren worden meer gevraagd en betrokken dan een aantal jaar geleden, maar dat wil niet zeggen dat er iets met hun input gebeurt. 'Het is best een hype onder ambtenaren'. Jongeren hebben er veel op aan te merken: je moet beleidstaal kunnen spreken, wordt niet altijd serieus genomen tijdens vergaderingen, je wordt vaak voor de Bühne gevraagd, en er wordt vaak niks gedaan met je input.

Tips van jongeren voor beleidsmakers:

- a. Betrek ook kleine organisaties
- b. Betrek jongeren op lokaal niveau en vanaf de start bij beleidsontwikkelingen (bijvoorbeeld provincie met klimaatadaptatiebeleid)
- c. Koppel terug wat er met je input gebeurt
- d. Behandel jongeren als jongeren, en niet als 'kleine volwassenen in de dop'
- e. Vraag geen 'frisse ideeën' aan jongeren, waar je dan niks mee doet
- f. Toegang tot informatie moet veel beter en in begrijpelijke taal
- g. Jongerenparticipatie moet de wettelijk vastgestelde norm zijn: vast onderdeel in besluitvorming, agenda moet ook door jongeren worden bepaald

Hulp en ondersteuning

Jongeren leren van elkaar, van de organisaties waarin ze actief zijn, er zijn actie- en lobby trainingen etc. Maar, ze kunnen nog veel hulp gebruiken. Er is grote behoefte aan:

- a. Financiële ondersteuning (het zijn jonge vrijwilligers, ze stoppen er veel tijd in terwijl ze het vaak ook druk hebben met studie en baantjes, treinkaartjes kosten geld)
- b. Opbouwen en delen van netwerk (connecties, contacten)
- c. Hulp bij het vergroten van diversiteit.
- d. Kennisdeling: hoe bereik je een gemeente, hoe wordt beleid gemaakt, wie doet wat, hoe kan je effectieve lobby en actietraining doen, etc.
- e. Psychologische hulp: het is makkelijk hoop te verliezen en dus is support heel belangrijk. Hoe ga je om met klimaatstress, met teleurstelling als er niet naar je wordt geluisterd, met haatreacties online, met dreiging bij protesten, angst voor je eigen 'hypocrisie' omdat je eigen klimaatafdruk ook niet nul kan zijn, etc.
- f. Handelingsperspectief: iets kunnen doen dat optimisme bevordert en angst verkleint.

STICHTING ALEXANDER

Lees het hele rapport hier

<https://st-alexander.nl/publicaties/>

CHECK WWW.ST-ALEXANDER.NL VOOR ACTUELE PROJECTEN
EN KENNIS OVER JEUGDPARTICIPATIE